

DUIKEN.NL

Bedreigde haringhaai op Belgische markt aangetroffen

09 Oktober 2014

Katrien Vandevelde
BlueShark
www.blueshark.be

Afgelopen twee weken werden er drie haringhaaien (*Lamna nasus*) gespot in België. Maar niet in de zee helaas.... Wél op markten en in winkels te Zottegem, Antwerpen en Rekkem, waar de dieren als een exotische hap werden aangeprezen. Nochtans is zowel de vangst, de import als de verkoop van haringhaaien in de EU verboden!

Vergeeten supersterren

Bij de meeste mensen doet de naam niet onmiddellijk bellen rinkelen en nochtans is de haringhaai één van de supersterren van de Noordzee! De soort is een rechtstreeks neefje van de grote witte haai en als toproofdier dus extreem belangrijk voor het natuurlijke evenwicht in het mariene-ecosysteem.

Met een maximale lengte tot 3,5 meter lijken de dieren ook wel op een kleinere versie van hun familielid. Ze vertonen immers dezelfde karakteristieken zoals een grijsblauwe kleur met een witte onderbuik, een driehoekige maar licht afgeronde rugvin en een gevorkte staart. Ze hebben

ook een uitgesproken en licht hellende spitse snuit, waardoor ze ook wel eens "neushaai" worden genoemd.

De haringhaai of *porbeagle* heeft echter nog andere "kwaliteiten". Zo is zijn vlees dat naar lamsvlees zou smaken erg gegeerd. Vanwege die eigenschap werd er over de laatste 40 jaar, onder andere ook door de Nederlandse en Belgische vissersvloten, intens op de soort gejaagd. De haaien kwamen over heel Europa op het menu terecht, al gebeurde dat vaak onder verdoken namen zoals "taupe" en "veau de mer" in Frankrijk, "Kalbfish" in Duitsland en "smeriglio" of "pesce spada" in Spanje.

De haringhaai is een rechtstreeks neefje van de grote witte haai. Foto: Andy Murch

Tot uitputting verorberd

Haringhaaien zijn echter extreem gevoelig voor overbevissing. Vrouwelijke haringhaaien worden pas volwassen tussen hun 13de en 18de levensjaar, zijn negen maanden lang zwanger en brengen dan over het algemeen slechts vier nakomelingen ter wereld.

Daarnaast zijn ook hun beweegpatronen risicovol. Het migratiepatroon van de dieren lokt hen naar visgronden van steeds weer andere vissersvloten en hun regelmatige samenscholingsgedrag maakt hen dan weer uiterst kwetsbaar om in hele groepen opgevisst te worden.

De vangsten daalden over de jaren dan ook gestaag. De maximale toegelaten vangstquota werden al lang niet meer gehaald omdat de populatie simpelweg niet de tijd kreeg om aan te groeien. Volgens de Internationale Unie voor Natuurbehoud (IUCN) werd **niet minder dan 99% van de haringhaaipopulaties weggevisht** uit de Noordzee, de Noordoostelijke Atlantische Oceaan en de Middellandse zee. De instantie classificeert de soort in deze gebieden dan ook als [kritisch bedreigd](#).

Bescherming en smokkel

In 2010 werd er in heel Europa een vangstverbod ingesteld voor de haringhaai. Sindsdien mogen ze niet meer bevestigd worden en zelfs niet aan boord worden gehouden. Indien een haringhaai als bijvangst wordt gevangen moet die onmiddellijk weer overboord worden gezet, zelfs wanneer het dier levenloos in het net wordt aangetroffen.

Buiten de EU (zoals in Noorwegen en IJsland) is hun bescherming echter veel minder strikt en wordt er gretig gebruik gemaakt van achterpoortjes om de jacht toch door te zetten en de dieren naar de EU te exporteren. Die lucratieve handel zou nu echter niet meer mogelijk (mogen) zijn. De haringhaai verwierf in maart 2013 immers bescherming tegen internationale handel via inclusie in Appendix II van de Conventie voor Internationale Handel in Bedreigde Diersoorten (CITES). Export van de haringhaai is daardoor [sinds 14 september 2014](#) enkel nog mogelijk met een speciale vergunning, die uitsluitend wordt uitgereikt wanneer kan aangetoond worden dat de transactie geen bedreiging vormt voor het voortbestaan van de soort.

Verboden! In Europa geldt een vangstverbod op haringhaaien. Toch lag deze op de markt in België... Foto: Alain Tulleneers

Help ons haringhaaien te spotten!

Toch werden er dus over de laatste weken opnieuw drie haringhaaien gespot in België. Bevraging van de kleinhandelaars leidt naar een import in de EU via Nederland. Belgische en Nederlandse organisaties werken op dit moment samen om de herkomst van de dieren te achterhalen en CITES-officiëren werden gecontacteerd om de mogelijke illegale import te onderzoeken.

Duikenlezers kunnen echter ook helpen om deze illegale, dan wel immorele handel te stoppen. Spot je een haringhaai op een veiling

of markt of in een winkel of supermarkt, neem dan onmiddellijk een foto van het dier en stuur die samen met de gegevens van de verkoper of het adres van de winkel door naar katrien@blueshark.be.

Wie weet wordt dan ooit zelfs het duiken met haringhaaien nog wel mogelijk!

Katrien Vandeveld
BlueShark
www.blueshark.be

Online versie [duiken.nl](http://www.duiken.nl)

<http://www.duiken.nl/index.php?pageid=177&newsitemtitle=bedreigde-haringhaai-op-belgische-markt-aangetroffen>